نامه مهر درباره کوروش صفوی

- کوروش صفوی زبان‌شناس، مترجم و ادبیات پژوه
متولد، ۱۳۲۵ تهران
- کارشناسی زبان آلمانی از مدرسه عالی ترجمه
- دکترای زبان‌شناسی از دانشگاه تهران
- مسلط بر دو زبان انگلیسی و آلمانی
- استاد دانشگاه علامه طباطبایی و چند دانشگاه دیگر
- استاد مدعو دانشگاههای بین‌المللی اروپا و آمریکا
- برخی از آثار وی عبارتند از: درآمدی بر زبان‌شناسی، نگاهی تازه به معنی‌شناسی، سه رساله درباره حافظ، ذهن وزبان، زبان و اندیشه، دیوان شرقی - غربی (از گوته)، دنیای مصرفی از کروردر، «درآمدی بر معنی‌شناسی»، از زبان‌شناسی به ادبیات، جلد اول نظم، از زبان شناسی به ادبیات، جلد دوم شعر، منطق در زبان‌شناسی، محفل فیلسوفان مرده (ترجمه)، زبان‌های دنیا (ترجمه)، آشنایی با تاریخ زبان‌شناسی، آشنایی با نظام‌های نوشتاری و آشنایی با تاریخچه زبان‌های ایرانی (در دست چاپ)
- تالیف و انتشار بیش از ۱۰۰ مقاله علمی در مجلات مختلف زبان‌شناسی ایران و جهان.

کیوان آرام: ترجمه ها و تألیف های کوروش صفوی خیلی زود جای خودش را در محافل علمی و ادبی و زبان شناسی باز کرد و باعث شد که هنوز به پنجاه سالگی نرسیده بیش از پنجاه کتاب و مقاله تألیف و ترجمه از او روانه بازار نشر شود.

ویژگی غالب آثار کوروش صفوی استفاده مناسب وزیرکانه او از زبان ساده و روزمره است که البته همراه با عمق علمی ونظری بیان می شود. او سخاوتمندانه یافته هایش را در اختیار دیگران قرار می دهد و همواره مرجعی قابل اطمینان برای دانشجویان و پژوهشگران حوزه زبان است.

کوروش صفوی متولد سال ۱۳۳۵ و حالا ۴۹ ساله است. در مدرسه عالی ترجمه در آلمان و اتریش، زبان آلمانی خوانده و دکترای زبان شناسی اش را از دانشگاه تهران گرفته است. عنوان رساله دکترایش «سباب ایجاد نظم در ادب فارسی» بود. این رساله با تحقیقاتی که بعدها به انجام رساند به عنوان «از زبان شناسی به ادبیات» منتشر شد. ماجرای تحصیل صفوی البته به همین سادگی نیست. او تحصیلات ابتدایی و متوسطه خود را در آلمان و اتریش به پایان برد و در سال ۱۳۵۰ به تهران بازگشت. در همان سال مجدداً از دبیرستان معروف هدف دیپلم ریاضی گرفت. در سال ۱۳۵۴ یعنی حدوداً در هجده سالگی از مدرسه عالی ترجمه موفق به اخذ مدرک کارشناسی در رشته زبان آلمانی شد و در همان سال برای ادامه تحصیل به آمریکا رفت و پس از نزدیک به یک سال و اندی تحصیل در رشته زبان شناسی، به دلیل بیماری پدر به ایران بازگشت و دوره های کارشناسی ارشد و دکترایش را در دانشگاه تهران گذراند.

صفوی به شدت تحت تأثیر دکتر حق شناس است. در یکی از کلاسهایی که او با دکتر حق شناس داشته یکی از منابع درسی کتاب «رهنمونی زبان شناختی به شعر انگلیسی» نوشته خوبی لینچ بود. گرچه صفوی درباره آن کلاس می گوید: «مطالبی که استاد حق شناس در این کلاس عنوان می کرد هزار برابر غنی تر از محتوای کتاب بود.» علاقه صفوی به این مباحث باعث شد که برای انجام کار تحقیقی به عنوان یکی از تکالیف کلاس به مطالعه بپردازد. وی با مشورت دکتر حق شناس به فرآیندهای تکرار و طبقه بندی آنها براساس دیدگاه لینچ پرداخت. نارسایی های موجود در این اثر مسأله تازه بحث های صفوی و استادش بود. به این ترتیب با جلب موافقت دکتر حق شناس موضوع «اسباب ایجاد نظم در ادب فارسی» موضوع رساله دکترای صفوی شد. استادان مشاور صفوی در تنظیم رساله دکترایش، دکتر یدالله ثمره و دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی بودند. دراین باره خود صفوی می گوید: «فکر نمی کنم صدسال یک بار هم چنین اقبالی به سراغ دانشجویی بیاید.»

کوروش صفوی از سال ۱۳۵۶ به استخدام دانشگاه علامه طباطبایی درآمد و عضو هیأت علمی گروه زبان شناسی آن شد. او پس از دفاع از رساله دکترایش به پژوهش های خود در زمینه «اسباب ایجاد نظم در ادب فارسی» ادامه داد و جلد دوم از زبان شناسی به ادبیات که به ابزارهای آفرینش شعر و چگونگی طبقه بندی آنها اشاره دارد را منتشر کرد. کوروش صفوی بیش از ۱۲۰ مقاله تحقیقی در زمینه های مختلف زبان شناسی، به ویژه معنی شناسی، مطالعات ادبی و ترجمه شناسی تألیف و ترجمه کرده که در مجلات پژوهشی مختلف منتشر شده است. تألیف بیش از ۵۰۰ مقاله از مدخل های دانشنامه ادب فارسی نیز از جمله فعالیت های قابل ثبت اوست.

سبک و سیاق کوروش صفوی بعدها توسط دانشجویانش در دوره های کارشناسی ارشد زبان شناسی پیگیری شد و روشی را که او در بررسی سبکی از دو منظر قاعده افزایی و قاعده کاهی ارائه داده بود آنها به محک آزمایش گذاشتند. از جمله فروزان سجودی در تحلیل سبک شناختی شعر سهراب سپهری، آرزو رضایی در بررسی سبکی اشعار نیما، خان زهار محمدی در بررسی سبکی اشعار فروغ فرخزاد، ستاره مهدی زاده سراج در بررسی زبان شناختی سروده های اخوان ثالث و تعدادی دیگر از دانشجویان صفوی به این ترتیب ثابت کردند که می شود از طریق ابزارها به تحلیل سبک متون ادبی پرداخت و نتایجی پربار به دست آورد که به لحاظ آماری معتبر باشند.

زبان و اندیشه

اولین کتاب صفوی در سال ۱۳۶۰ توسط بنگاه ترجمه و نشر کتاب منتشر شد. با این همه شاید معروف ترین و پرخواننده ترین کتاب کوروش صفوی «دنیای معرفی» از گوردر باشد که درسالیان اخیر میان جماعت کتابخوان حسابی گل کرد؛ کتابی که حسن کامشاد هم آن را ترجمه کرده است. «نگاهی تازه به معنی شناسی»، «سه رساله درباره حافظ»، «ذهن و زبان»، «زبان و اندیشه»، «دیوان شرقی - غربی» از گوته، «درآمدی بر معنی شناسی» و ... از آثار معروف کوروش صفوی است که برخی تألیف و برخی ترجمه اند. «از زبان شناسی به ادبیات: جلد اول نظم» از دیگر کارهای معروف و محبوب کوروش صفوی است که پژوهشی مفصل و در خور در زبان شناسی ساختاری و زبانشناسی در ادبیات است که بارها تجدیدچاپ شده است. جلد دوم این کتاب که به زبان شناسی ساختاری در شعر می پردازد توسط حوزه هنری منتشر شده و دیوان شرقی - غربی گوته هم بارها توسط نشر هرمس به بازار نشر روانه شده است. از دیگر کتابهای مشهور کوروش صفوی می توان به دو کتاب «محفل فیلسوفان مرده» که ترجمه است و «منطق در زبان شناسی» اشاره کرد که بسیار مورد توجه و علاقه خوانندگان و زبان شناسان قرار گرفته است.

کوروش صفوی وقتی قرار است از خودش بگوید، اشتیاق روزهای دانشجویی اش را به یاد می آورد و می گوید: «حدود سالهای ۵۵ به همراه تعدادی از دانشجویان گروه زبان شناسی دانشگاه تهران، پیشنهاد دادیم مطالعات ادبیات را از دید زبان شناسی دراختیار دانشجویان قرار بدهند.

از دکتر حق شناس هم خواهش کردیم که تدریس این درس را قبول کنند. همان سال ها وقتی کتاب های سبک شناسی را نگاه می کردم سؤالی ذهنم را مشغول کرد که هیچکس هم جوابی به آن نمی داد. اینکه در دوره ای خاص، مثلاً سبک شعر فارسی، سبک خراسانی بوده، بعد هم شاعرانی را معرفی می کردند که به این سبک شعر می گفتند. این خراسانی هم که می گفتند یک سرش دامغان بود و یک سرش در سیستان و بلوچستان. نمی دانستیم این چه خراسانی است که در حد روایست و می تواند سبکی ایجاد کند! آیا اصلاً سبک به منطقه مربوط است، یا به اندیشه؟ یا می دیدم شاعرانی بیشتر به سبک عراقی شعر می گویند که ساکن عراق نیستند. گاهی هم یک دوره اسمش عوض می شود. مثلاً می شود سبک قرن ششم و یک دوره می شود دوره بازگشت.

سال ها از این ماجرا گذشت. اطلاعات بسیاری جمع کردم تا بتوانم به جواب سؤالم برسم. البته این مطلب را هم اضافه کنم که در مورد بی نظمی سبک ها قبلاً هم صحبت کرده اند. مثلاً دکتر رهی آذرخشی مقاله بسیار مفصلی دارد راجع به اینکه اصلاً معلوم نیست چه کسی روی این سبک ها اسم گذاری کرده است و بعد هم تعدادی از شاعران را در آن جای داده که اصلاً ربطی به اسم سبک ندارد. برای توضیح جریان باید برگردم به سیستم بیولوژیکی انسان. براساس برنامه ریزی کروموزمی، انسان به دو روش کار انجام می دهد. یکی انتخاب کردن و دیگری ترکیب کردن. هرچه به خلاقیت های مختلفی که انسان رسیده نگاه می کنیم، می بینیم غیر از انتخاب و ترکیب چیز دیگری درآن نیست. انسان فقط این امکان را دارد که از پدیده های مختلف چیزهایی را انتخاب کند و بعد آنها را کنار هم روی محور جانشینی قرار دهد و اینها را به خلاقیت برساند.

یک نمونه این کار، نقاشی است. با یک مجموعه رنگ های خاص. نقاش رنگ ها را انتخاب می کند در ترکیب با هم قرار می دهد و تا بی نهایت نقاشی می کشد. در ریاضیات از صفر تا نه عدد را می گیرند، چهارعمل اصلی را هم می گیرند. اینها را درهم ترکیب می کنند و تا بی نهایت عدد می سازند. در زبان مجموعه ای آوا می گیرند و باتوجه به قواعدی آنها را ترکیب می کنند و تا بی نهایت جمله می سازند. این مسأله هم برایم مهم بود که بدانم مثلاً دوره غزنویان باعث شده سبکی مثلاً خراسانی شود یا دوره ساسانیان. ازطرفی هم احساس نکردم که مثلاً نصرابن حسام در نوع اندیشه آن دوره تأثیرگذار بوده باشد یا سلطان محمود غزنوی چنین کاری کرده باشد یا نادرشاه افشار. یا حتی منطقه ای کوهستانی. بنابراین آمدم و شعرهای بعضی از شاعرانی را که به سبک خراسانی شعر گفته بودند را با هم مقایسه کردم. دیدم در آن دوره بین انتخاب، ترکیب کار به محور همنشینی گرایش پیدا کرده. یعنی شاعر بیشتر روی ترکیب کار کرده است تا انتخاب. وقتی شاهنامه را ورق می زنید، وقتی به رستم می رسید، فردوسی آن چنان رستم را توصیف می کند که دقیق تر می فهمید حتی قد و هیکل این آدم چقدر بوده، ریشش چه ریختی است، کلاه خودش چه ریختی است، چطور سوار اسب می شود، چی به دستش بسته است، چه جوری وارد میدان جنگ می شود و غیره و غیره. در اصل که نگاه می کنید می بینید که اندیشه ای پشت این توصیف خوابیده است. این همان اندیشه ای است که در فلسفه، فلسفه مشاعی ابن سینا را پدید آورده است.

همان نگرشی است که در معماری مثلاً آرامگاه ارسلان جاذب را به وجود آورده است. وقتی که به معماری آن دوره توجه می کنید، ساختمانی را می بینید که ۵۰ تا ستون دارد. یعنی اینقدر ستون دارد که دقیقاً بفهمید اینجا ستون دارد و این قدر طاق دارد که بگویید اینجا چقدر طاق دارد؟! دائماً از ابزارهای تکراری استفاده می شود. این نگرش همنشینی را نشان می دهد. این سبک را درباره سر آدم برجسته بررسی می کنم و به نوبت توضیح می دهم: شروع کار سبک خراسانی با رودکی است و با بالاترین درصد وقوع در فردوسی دیده می شود و بعد مجدداً می رود سراغ ناصر خسرو. رودکی و ناصرخسرو درصد وقوعشان یک منحنی سینوسی نصفه را نشان می دهد که رودکی و ناصرخسرو پایین وفردوسی در بالاترین حد این منحنی است. به همین خاطر است که ما وقتی از فردوسی صحبت می کنیم، می گوییم نمونه بارز سبک خراسانی چیزی است که در شاهنامه دیده می شود.

ریزبینی و باریک بینی و نگاه پیرامونی به سایر موضوعات و ترکیب آنها در نتیجه گیری استدلال از ویژگی های منحصربه فرد کوروش صفوی و آثار اوست.

خودش درجایی می گوید: «من مباحث را از نگاه یک زبان شناس و دانشجوی زبان شناسی نگاه می کنم. هیچ ابزاری در رشته خودم برای زیبایی شناسی ندارم. در رشته من دو دو تا چهار تایی برقرار شود وگرنه من به خود اجازه نمی دهم که درموردش حرف بزنم. رشته من می گوید حرفی را که می زنی طوری بزن که صریح باشد. که بتوان صحت و سقمش را محک زد. زیبایی شناسی حرکتش از بعد از علم شروع می شود. در اصل فلسفه را داریم. بیرون از علم. فلسفه چراغ در دست دارد و مادر علوم است. فلسفه نور می اندازد به حفره های تاریک درک انسان. می گوید: آی دانشمندهای علوم مختلف بروید ببینید این داخل چه خبر است. کار علم که تمام شد زیبایی ها شروع می شود. یعنی هیچ ابزاری نیست که بفهمد این نقاشی خوشرنگ است یا بدرنگ. ما در این مملکت مرکزی می خواهیم که آدمها را دور هم جمع بکند. ماهی یک مرتبه این آدم ها بتوانند دور هم جمع شوند و مکتب خودشان را ارائه دهند. تا زمانی که من گرفتار رفتن سر کلاسم دانشجو گرفتار جزوه نوشتن، برای معلمی آن یکی باید دائماً برود سلفچکان و برگردد و... فرصت نداریم بیشتر از این فکر کنیم. من تا دم دستم چند تا شاعر و نویسنده نباشد که حرف مرا با شم خودشان محک نزنند من ازکجا بفهمم که حرف من درست است؟ من حرفم را می زنم دانشجویان هم اینطوری نگاه می کنند، درنتیجه به خود شیفتگی می رسم. تا کسی جلوی مرا نگیرد که اینجا نادرست است واینجا کارنمی کند به نتیجه درستی نمی رسیم.

کوروش صفوی در آستانه ۵۰ سالگی از معدود زبان شناسان دقیق و کنجکاو و همه جانبه نگری است که خود و قلم خود را درانحیار نسل جوان و نوجو قرارداده و ذهن آنها را به بیشتر اندیشیدن وپرسیدن وامی دارد. قدر این نوجوی همچنان جوان مانده را باید دانست که دمی از کار و تحقیق و تلاش دست برنمی دارد.

منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی
اداره کل بنادر و کشتیرانی استان هرمزگان
P.S.O. S.E.Z.

آگهی مناقصه عمومی

موضوع مناقصه: خرید و تحویل دویست و پنجاه تن گروت مطابق با مشخصات ذکر شده در قرارداد
دستگاه مناقصه گذار: اداره کل بنادر و کشتیرانی استان هرمزگان
مدت اجرا: ۲ ماه (۶۰ روز)
محل اجرای پروژه: اداره کل بنادر و کشتیرانی استان هرمزگان
۱- مهلت فروش اسناد: از مورخ ۸۴/۱۰/۱۵ تا ۸۴/۱۰/۲۵ به مدت ۱۰ روز
۲- محل خرید اسناد: بندرعباس، اداره کل بنادر و کشتیرانی استان هرمزگان، واحد مهندسی و عمران، امور پیمان و رسیدگی (بجز ایام پنجشنبه و تعطیل)، تلفن: ۰۷۶۱-۵۵۵۰۰۴۶
۳- مهلت و محل دریافت پیشنهاد: آخرین مهلت تحویل اسناد ۸۴/۱۰/۲۵ و محل دریافت پیشنهاد بندرعباس، اداره کل بنادر و کشتیرانی استان هرمزگان، واحد مهندسی و عمران، امور پیمان و رسیدگی (بجز ایام پنجشنبه و تعطیل)، تلفن: ۰۷۶۱-۵۵۵۰۰۴۶
۴- مبلغ فروش اسناد مناقصه: ۱۰۰/۰۰۰ ریال به شماره حساب ۹۵۰۵۷ به نام درآمد نزد بانک ملی شعبه بندر و کشتیرانی کد ۷۸۲۱
۵- میزان سپرده شرکت در مناقصه: ۱۰۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال به صورت ضمانتنامه بانکی معتبر و یا واریز به حساب سپرده بندر به شماره ۵۰۰۰ بانک تجارت، شعبه مجتمع بندری شهید رجایی کد ۰۴۳۱
۶- ساعت، روز و محل قرائت پیشنهادها: ساعت ۱۰ صبح دوشنبه مورخ ۸۴/۱۰/۲۶ در محل اداره کل بنادر و کشتیرانی استان هرمزگان.
ضمناً دریافت اسناد از طریق سایت به صورت رایگان می باشد.
برای کسب اطلاعات بیشتر به محل دریافت اسناد و یا سایت WWW.IRANETS.IR مراجعه نمایید.
روابط عمومی اداره کل بنادر و کشتیرانی استان هرمزگان

مزایده استثنایی
واحدهای تجاری بازار زمرد آبادان

به مناسبت فرا رسیدن عید سعید قربان مجتمع اقتصادی استان خوزستان درنظر دارد تعدادی از واحدهای تجاری باقیمانده بازار فوق را به صورت مزایده و با شرایط ویژه یکسان واگذار نماید. متقاضیان محترم می توانند برای کسب اطلاعات بیشتر و دریافت مدارک مزایده و بازدید از محل همه روزه از تاریخ ۸۴/۱۰/۶ تا ۸۴/۱۰/۱۸ بجز ایام تعطیل از ساعت ۸ صبح تا ۱۴/۳۰ بعدازظهر به دفتر فروش آبادان واقع در چهارراه امیری، نبش خیابان زند، پاساژ زمرد مراجعه نمایند.
تلفن: ۰۶۳۱۲۲۲۵۳۸۱
ضمناً تاریخ بازگشایی پاکات ساعت ۱۰ صبح مورخ ۸۴/۱۰/۱۹ می باشد.
معاونت فروش املاک استان خوزستان